

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xeografía para mestres

Materia	Xeografía para mestres			
Código	V51G110V01907			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Rúa Fernández, Montserrat			
Profesorado	Rúa Fernández, Montserrat			
Correo-e	montserua@gmail.com			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Xeografía para mestres é conseguir que o alumnado adquira os coñecementos necesarios para coñecer e comprender os fenómenos xeográficos físicos e humanos, os seus interrelacións e a súa proxección na docencia. Preténdese así mesmo o *desarrollo das capacidades de análises e sínteses e do razoamento espacial fundado na *multicausalidad dos procesos xeográficos.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.

C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, geométricas e de desenvolvemento lóxico.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sostenible.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Adquirir coñecementos e comprensión dun área relevante do currículo da Educación Infantil	A1	B1	C24	D1 D2 D3 D13 D14 D21 D22
2. Adquirir os coñecementos e a comprensión para diseñar e xustificar programacións docentes	A2	B1 B11	C13 C36 C40	D1 D2 D3 D8 D9 D17
3. Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía ao estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico.	A1 A4 A5	B11	C13 C24 C36 C40 C41 C44	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D13 D22
4. Elaborar e avaliar recursos para o ensino e aprendizaxe xeográficos.	A2 A4	B2 B3 B11	C13 C36 C39 C40	D1 D2 D3 D5 D6 D17 D21
5. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A2 A4	B7 B11	C29 C36 C40	D2 D3 D5 D8 D9 D17

6. Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico.	A3	B5 B11	C13 C44	D1 D2 D3 D6 D17
7. Manexo dos Tics de forma adecuada ás necesidades e niveis da Educación Infantil.	A2 A4	B7	C34 C41	D5 D6 D9 D15 D17
8. Ampliar a formación cultural.	A1 A2 A3 A4	B4 B11 B12	C13 C36 C37 C40	D1 D3 D12 D13 D14 D19 D22

Contidos

Tema

BLOQUE 1: Situación e representación espacial.	1.1. Estrutura e forma da Terra . 1.2. Os movementos da Terra e as súas repercusións xeográficas. 1.3. A necesidade de saber ler e interpretar mapas.
BLOQUE 2: As consecuencias xeográficas dos procesos naturais.	2.1. O sistema natural e os seus compoñentes. Accidentes xeográficos. 2.2. Fundamentos xeográficos da diversidade das paisaxes naturais. 2.3. O clima.
BLOQUE 3: As consecuencias xeográficas da acción humana.	3.1. Cantos somos e como nos distribuímos? 3.2. Modelos de organización territorial. 3.3. O sistema global.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	6	28	34
Traballo tutelado	10	38	48
Lección maxistral	22	40	62
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Realización en grupo dun traballo de investigación proposto sobre un espazo xeográfico galego, tendo en conta para a súa elaboración a aplicación dos contidos da materia traballados en clase.
Traballo tutelado	Realización tanto en grupo como a nivel individual de tarefas propostas en relación cos contidos.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia, con respaldo de material audiovisual e exemplos prácticos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de tutorías individuais e/ou en grupo : sesións con pequenos grupos dentro da aula, para procurar o asesoramento do alumnado nos traballos principais.
Traballo tutelado	Realización tanto en grupo como a nivel individual de tarefas propostas en relación cos contidos explicados na aula. A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de tutorías individuais e/ou en grupo: sesións con pequenos grupos dentro da aula, para procurar o asesoramento do alumnado nos traballos principais.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Traballo tutelado	- O traballo consistirá nunha investigación exhaustiva sobre unha contorna xeográfica de Galicia que haberá que presentar por escrito e expor na aula.	35	A1 A3 A4	B11	C29 C36 C41	D1 D2 D3 D6 D9 D13
	- Os resultados da aprendizaxe esperados son: - Coñecer e aplicar os métodos e técnicas propios da Xeografía no estudo e análise espacial e dominar o vocabulario xeográfico básico.					
	- Manexo das Tic de forma adecuada ás necesidades e niveis da Educación Infantil.					
Traballo tutelado	- Traballos realizados na aula acorde coas pautas propostas pola docente e exposición dos mesmos.	25	A1 A3 A4	B11	C29 C36 C41	D1 D2 D3 D6 D7 D9 D13 D17
Exame de preguntas de desenvolvemento	- Poderase combinar preguntas de desenvolvemento con preguntas de resposta curta.	40	A1 A3 A4	B11		D1 D3 D14

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Para acollerse á avaliación continua será obrigatorio asistir como mínimo ao 80% das sesións presenciais .
o alumnado que non alcance devandito mínimo fará un exame especial, final, que englobe o temario da materia, ademais de facer os traballos sinalados pola docente.

- É necesario obter a cualificación de aprobado (5 sobre 10) en todos os puntos suxeitos á avaliación. Na cualificación final terase en conta a actitude do alumnado nas clases e a capacidade de transmisión de ideas e coñecementos.

- Para superar a materia esíxese unha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados suxeitos a avaliación.

- A data do exame figura na páxina web e nos taboleiros do centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aguilera Arilla, Mª José et al., **Geografía General I: Geografía Física**, UNED, Madrid,
Aldrey Vázquez, José Antonio, **Breve Xeografía de Galicia**, Vigo, A Nosa Terra,
Fernández Fernández, Antonio et al., **Geografía**, Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid,
Pazo Labrador, Alberto José, **Nociones básicas de Xeografía Física para mestres. As consecuencias xeográficas dos procesos naturais**, Vigo, Servizo de Publicacións da Universidade,
Piñeira Mantiñán, Mª José y Santos Solla, José Manuel, **Geografía de Galicia**, Vigo, Edicións Xerais,
Zárate Martín, Manuel Antonio, **Geografía Humana: sociedad, economía y territorio**, Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces,

Bibliografía Complementaria

Cuadrat, José M^a y Pita, Mª Fernanda, **Climatología**, Madrid, Cátedra,
Franco Aliaga, Tomás, **Geografía de España (Física, Humana y Económica)**, Madrid, Proyectos Córdon,
Prats, Joaquín (coord.), **Didáctica de la Geografía y la Historia**, Barcelona, Graó,
Rivero Gracia, Mª Pilar (coord.), **Didáctica de las Ciencias Sociales para Educación Infantil**, Zaragoza, Mira Editores,
Strahler, Arthur N., **Geografía Física**, Barcelona, Omega,
Vancleave, Janice, **Geografía para niños y jóvenes**, Madrid, Limusa,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Coñecemento do medio natural/V51G110V01901

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Aprendizaxe das ciencias sociais/V51G110V01601

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Aprendizaxe das ciencias da natureza/V51G110V01403

Outros comentarios

A comprensión do espazo e o tempo é fundamental na etapa de Educación Infantil; por tanto, a materia de Xeografía para Mestres ten un importante papel na adquisición de nocións espaciais e como elemento para facilitar aos alumnos a comprensión da súa contorna. Recoméndase o seu estudo desde unha óptica eminentemente práctica e cunha actitude positiva.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Intra CEU e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Blackboard como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa

ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual. Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional:

Non hai.
